

KRW niet in het hoofdlijnenakkoord

KRW: nog maar
43
maanden tot we de
waterkwaliteit op orde
moeten hebben

Het kabinet dat deze zomer aan haar termijn begint, zal verantwoordelijk zijn voor het halen van de KRW-doelen in 2027. Het is dus een relevante vraag in hoeverre water en waterkwaliteit in het hoofdlijnenakkoord staan en hoe de nieuwe minister aandacht gaat besteden aan deze thema's.

tekst Geert van Duinhoven (Vakblad)

> Om maar met de deur in huis te vallen: de KRW wordt niet in het akkoord genoemd. Dat zegt niet alles, het is immers slechts een akkoord op hoofdlijnen, maar toch. Het is geen goed voor-teken, maar dat wil niet zeggen dat er helemaal niets over water in het akkoord staat. De Unie van Waterschappen vindt het vooral goed dat er in het hoofdlijnenakkoord van PVV, VVD, NSC en BBB aandacht is voor veilige dijken en de beschikbaarheid van zoetwater. Ook wordt het belang van water en bodem bij het bouwen van nieuwe woningen meegenomen.

Dijken

'De waterschappen zijn bij uitstek van de uitvoering', reageert Rogier van der Sande, voorzitter van de Unie van Waterschappen. 'Wij staan letterlijk en figuurlijk met de voeten in de klei. Het is dan ook essentieel dat wij vroegtijdig wor-

den betrokken bij de voorbereiding van beleid en wetgeving. Waterschappen dragen bij aan de grote maatschappelijke opgaven zoals wonen, de inrichting van Nederland en de energietransitie. Voor ons is het belangrijk wat beleid in de praktijk betekent voor veilig wonen achter de dijken, het voorkomen van wateroverlast en een watertekort. Wij kijken ook scherp mee naar de effecten op de waterkwaliteit in Nederland. Daarom is het des te belangrijker dat wij de komende maanden intensief betrokken worden bij de verdere uitwerking.'

In het akkoord staat dat de dijken ook in de toekomst voldoende bescherming moeten bieden. De waterschappen blijven hierin graag samenwerken met het Rijk in het Hoogwaterbeschermingsprogramma. De coalitie geeft aan toekomstbestendig te willen bouwen en daarbij rekening te houden met water, bodem, landschap en

stedenbouwkundige kwaliteit. Ook is er terecht aandacht voor de beschikbaarheid van zoetwater voor onder meer waterberging, natuur en het voorkomen van schade door droogte.

Buffers van 250 naar 100 meter

Waterveiligheid krijgt dus de nodige aandacht, maar de term KRW komt in het hoofdlijnenakkoord niet voor. En evenmin de nieuwe Europese Richtlijn Stedelijk Water, die een betere verwijdering van zeer zorgwekkende stoffen als bijvoorbeeld medicijnresten en bestrijdingsmiddelen uit afvalwater eist. Laten we maar aannemen, hopen, dat wat niet wordt benoemd, niet verandert. Maar worden de benodigde maatregelen ook uitgevoerd? Daar zegt het hoofdlijnenakkoord wel wat over, en dan met name over de maatregelen bij de landbouw als bron.

Riet Rijs is geborgde natuur in het bestuur van waterschap Zuiderzeeland. Zij mist in het akkoord niet alleen de term KRW, maar ziet in enkele passages ook ontwikkelingen die een verslechtering of vertraging van de verbetering kunnen betekenen voor de waterkwaliteit. Zo lijkt inzet op vermindering van gebruik van dierlijke mest

voorlopig van de baan. 'De coalitie zet er op in om in Europa de derogatievrije zones (overgangsgedebieden) rondom Natura-2000 gebieden te beperken tot alleen stikstofgevoelige natuurgebieden. Plus dat de maximale hoeveelheid stikstof uit dierlijke mest van 170 kg/ha uit de Nitraatrichtlijn wordt geschrapt. Een deel van deze nutriënten zal dus helaas terecht blijven komen in het oppervlakte- of het grondwater. Inzet is bovendien dat de bufferstroken worden versmald van 250 naar 100 meter. Het idee achter bufferstroken is dat ze af- en uitspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen verminderen. Maar als die smaller mogen worden, zal er ook meer af- en uitspoelen naar het oppervlaktewater. Het klinkt wel positief dat er meer geld komt voor agrarisch natuurbeheer. Of dat ook een verbetering van de waterkwaliteit gaat betekenen, hangt echter af van de maatregelen die de collectieven kiezen. Niet alle maatregelen zullen per definitie bijdragen aan verbetering van waterkwaliteit.'

Draagvlak

Verder valt het Rijs op dat beoogd wordt sturing op middelen in de landbouw te vervangen door

een doelsturing die is afgestemd op de lokale situatie. 'Dat kan op zich gunstig zijn voor de waterkwaliteit. Maar het vraagt wel maatwerk voor gebieden en afzonderlijke bedrijven, zowel in advies als vergunningverlening en handhaving. Het is een sturingsfilosofie die wellicht meer gedragen wordt door agrariërs, maar is het ook organisatorisch haalbaar? Op welke termijn zou je iets dergelijks in de benen kunnen hebben? En dat terwijl het Transitiefonds vervalt en er dus minder geld is voor de gebiedsgerichte aanpak van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NLPG), waar ook KRW-doelen deel van uitmaken.'

Tot slot vreest Rijs dat de passage over het zo maximaal mogelijk schrappen van de nationale koppen op Europese regelgeving wel eens demotiverend zou kunnen werken. Zij denkt dan bijvoorbeeld aan de boeren die al jaren in het Deltaprogramma Agrarisch Waterbeheer (DAW) vrijwillig samen werken aan bovenwettelijke maatregelen voor onder meer bodem- en waterkwaliteit. Demotiveren van deze voorhoede en andere intrinsiek gemotiveerde boeren zou een akelige spin-off van het hoofdlijnenakkoord zijn.'

ADVERTENTIE

ONTDEK HOE DEZE CRUCIALE ELEMENTEN VERWEVEN ZIJN MET ONZE LEEFOMGEVING EN ONZE GEZONDHEID. WIL JIJ EEN VERSCHIL MAKEN? GRIJP DAN NU DE KANS OM JEZELF TE SCHOLEN TOT ADVISEUR BIODIVERSITEIT & KLIMAAT!

In deze unieke opleiding leer je de complexe uitdagingen van onze tijd integraal aan te pakken. Met 16 lesdagen verdeeld over vier modules, dompel je jezelf onder in de essentie van biodiversiteit, klimaat en ecologie. Verwerf diepgaande kennis over natuurlijke processen en de relevante wet- en regelgeving, en ontwikkel een brede en integrale kijk op dit cruciale onderwerp.

Ben jij klaar om het verschil te maken? Schrijf je nu in en word een expert in het creëren van een gezonde en leefbare toekomst voor iedereen!

IPCGROEN.NL

IPC GROENE RUIMTE
OPLEIDINGSINSTITUUT VOOR DE LEEFOMGEVING

WORD PIONIER IN BIODIVERSITEIT EN KLIMAAT!